

SPECIFICUL PROTECȚIEI DREPTULUI DE AUTOR ȘI DREPTURILOR CONEXE

SPECIFIC PROTECTION OF COPYRIGHT AND RELATED RIGHTS

Iulia INGLIS, drd.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4789-7532>

Universitatea de Stat din Moldova

Rezumat: Protecția juridică privind dreptul de autor și drepturile conexe se acordă conform legislației în vigoare, iar normele de drept reglementează raporturile ce apar la crearea și valorificarea operelor literare, artistice și științifice (drept de autor), a interpretărilor, fonogramelor, videogramelor și emisiunilor difuzate (drepturi conexe), precum și alte drepturi care sunt determinate de activitatea intelectuală. Principiile protecției dreptului de autor și a drepturilor conexe se bazează pe forma obiectivă de exprimare, originalitate, protecție automată, exclusivitatea drepturilor, libertatea creației și libertatea contractuală.

Ca subiect al relațiilor drepturilor de autor pot fi persoanele fizice și juridice, atât cetățeni ai RM, cât și persoane cu cetățenie străină sau apatrizii. Dreptul moral al autorului este inalienabil: dreptul la paternitate, dreptul la nume, dreptul la respectarea integrității operei, dreptul la divulgarea operei, dreptul la retractarea operei. Succesorii dreptului de autor valorifică doar drepturile patrimoniale, care pot fi transmise terților. Înregistrarea obiectului dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe presupune completarea și depunerea cererii la AGEPI, achitarea taxei de stat, înscrierea datelor cu privire la înregistrarea în Registrul de stat, eliberarea certificatului de înregistrare.

De la protecție juridică privind dreptul de autor și drepturi conexe sunt excluse teoriile, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare, conceptele matematice, invențiile cuprinse într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, explicare sau de exprimare. De asemenea, protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe nu se extinde asupra actelor cu caracter administrativ, politic sau judiciar și nici asupra traducerilor

* © INGLIS Iulia (2022)

oficiale ale acestora, simbolurilor de stat și a semnelor oficiale ale statului, expresiilor folclorice, noutăților zilei și a diverselor fapte ce reprezintă o simplă informație.

Asigurarea respectării dreptului de autor și a drepturilor conexe se efectuează prin mijloace de protecție civile, administrative și penale. Încălcarea drepturilor recunoscute și garantate conform legislației în vigoare atrage răspundere civilă, contravențională sau penală.

Cuvinte-cheie: *proprietate intelectuală, drept de autor, protecție juridică, originalitate, creație*

Abstract: Legal protection regarding copyright and related rights is granted according to the legislation in force, and the legal norms regulate the relations that appear at the creation and capitalization of literary, artistic and scientific works (copyright), of interpretations, phonograms, videograms and broadcast programs (related rights), as well as other rights that are determined by intellectual activity. The principles of protection of copyright and related rights are based on the objective form of expression, originality, automatic protection, exclusivity of rights, freedom of creation and freedom of contract.

The subject of copyright relations may be legal entities, both citizens of the Republic of Moldova and persons with foreign citizenship or stateless persons. The moral right of the author is inalienable: the right to paternity, the right to names, the right to respect the integrity of the work, the right to disclose the work, the right to withdraw the work. The successors of the copyright values, only the patrimonial rights, which can be transmitted to third parties. The registration of the object of copyright and / or related rights implies the completion and submission of the application to AGEPI, the payment of the state fee, the registration of the data regarding the registration in the State Register, the issuance of the registration certificate.

From legal protection on copyright and related rights are excluded theories, scientific discoveries, procedures, methods of operation, mathematical concepts, inventions contained in a work, whatever the way of taking, explaining or expressing. Likewise, the protection of copyright related rights does not extend to administrative, political or judicial acts, nor to their official translations, state symbols and official state signs, folk expressions, news of the day and various facts that represent a simple information.

Enforcement of copyright and related rights is ensured through civil, administrative and criminal protection. Violation of the rights recognized and guaranteed according to the legislation in force attracts civil, contravention or criminal liability.

Keywords: *intellectual property, copyright, legal protection, originality, creation*

Introducere

Importanța și actualitatea temei cercetate este determinată de contextul globalizării și a concurenței internaționale, dezvoltarea economică inovațională bazată pe cunoaștere, în care crește semnificativ rolul și importanța activității intelectuale pentru dezvoltarea societății contemporane. Creațiile intelectuale, informația și cunoștințele, potențialul spiritual, științifico-cultural al societății

contemporane determină dezvoltarea durabilă și determină competitivitatea economică, ocuparea forței de muncă, ridicarea nivelului de bunăstare a populației. Proprietatea intelectuală este o componentă foarte importantă pentru implementarea inovațiilor, iar protecția juridică a obiectelor de proprietate intelectuală determină motivația de investiție a creatorilor în inovație.

Protecția dreptului de autor și drepturilor conexe în Republica Moldova

Constituția Republicii Moldova garantează dreptul cetățenilor la proprietate intelectuală, libertatea creației artistice și științifice, precum și apărarea intereselor economice și personale ce țin de activitatea intelectuală[1]. Principiile protecției creațiilor intelectuale prin dreptul de autor și drepturi conexe sunt următoarele: regimul național de protecție, protecția formei obiective de exprimare, originalitatea, protecția automată, exclusivitatea drepturilor, libertatea creației și libertatea contractuală.

Republica Moldova a manifestat intenția integrării în Spațiul European de Cercetare prin promovarea conceptelor specifice Științei Deschise: date științifice deschise, educație deschisă, acces deschis, metodologie deschisă, evaluare deschisă, sursă deschisă etc.

În același timp, menționăm că pe plan internațional în domeniul educației, culturii și științei au fost elaborate licențe Creative Commons (CC), care permit distribuția legală a obiectelor de proprietate intelectuală. Licențele CC permit modificarea condițiilor privind drepturile de autor de la „toate drepturile rezervate” la „unele drepturi rezervate” sau „nici un drept rezervat” [2].

Vom prezenta în cercetarea noastră specificul protecției privind dreptul de autor și drepturile conexe care se acordă conform legislației în vigoare și normelor de drept care reglementează raporturile ce apar la crearea și valorificarea operelor literare, artistice și științifice (drept de autor), a interpretărilor, fonogramelor, videogramelor și emisiunilor difuzate (drepturi conexe).

Subiecți al drepturilor de autor și drepturi conexe pot fi persoanele fizice și juridice, atât cetățeni ai RM, cât și persoane cu cetățenie străină sau apatrizii. Dreptul moral al autorului este inalienabil: dreptul la paternitate, dreptul la nume, dreptul la respectarea integrității operei, dreptul la divulgarea operei, dreptul la retractarea operei. Succesorii dreptului de autor pot valorifica doar drepturile patrimoniale, care pot fi transmise terților etc. [3].

Protecția obiectelor de proprietate intelectuală protejate prin dreptul de autor și/sau drepturile conexe presupune completarea și depunerea cererii la AGEPI, achitarea taxei de stat, înscrierea datelor cu privire la înregistrarea în Registrul de stat, eliberarea certificatului de înregistrare. Depunerea cererii de înregistrare la AGEPI se efectuează conform Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10.02.2012 [3].

Conform Raportului anual prezentat de AGEPI, dinamica depunerii cererilor de înregistrare a dreptului de autor și a drepturilor conexe are indicatori ce determină o *creștere pozitivă* pentru perioada 2017-2021 (Tabelul 1).

Dreptul de autor aparține autorului, iar operele protejate se deosebesc prin includerea literei latine „C” în cerc numele sau denumirea titularului dreptului exclusiv de autor, anul primei publicări a operei. Condițiile pentru opera protejată prin dreptul de autor includ *originalitatea, forma concretă de exprimare, noutate, individualitate și respectarea tuturor formalităților* [5].

De asemenea, se protejează prin drept de autor operele derivate și integrante: traducerile, adaptările, adnotările, aranjamentele muzicale și orice alte transformări ale operelor literare, artistice sau științifice: culegeri de opere literare, artistice ori științifice (enciclopediile și antologiile, compilațiile altor materiale sau date, indiferent dacă sunt ori nu protejate, inclusiv bazele de date), în același timp sunt excluse de la protecție: ideile, teoriile, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare, conceptele matematice ca atare, precum și invențiile cuprinse într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, explicare sau de exprimare. Protecția dreptului de autor, nu se extinde asupra: actelor normative, administrative, politice sau judiciare (legi, hotărâri judecătorești etc.) și nici asupra traducerilor oficiale ale acestora, simbolurilor de stat și a semnelor oficiale ale statului (drapele, steme, decorații, semne bănești etc.), expresiilor folclorice, noutăților zilei și a diverselor fapte ce reprezintă o simplă informație. Dreptul de autor se extinde asupra operelor literare, artistice și științifice exprimate în următoarele forme: scrisă (manuscris, text dactilografiat, partitură etc.), orală (interpretare publică etc.), imprimare audio sau video (mecanică, magnetică, digitală, optică etc.), imagine (desen, schiță, pictură etc.), tridimensională (sculptură, model, machetă) și alte forme. Calitatea de subiect al dreptului de autor apare în virtutea actului juridic sau conform legislației în vigoare. Drepturile morale aparțin autorului, iar calitatea de autor apare odată cu crearea operei [6].

Tabelul 1. Dinamica depunerii cererilor de înregistrare a dreptului de autor și a drepturilor conexe pentru perioada 2017-2021

Drept de autor și drepturi conexe (DA și DC)						
Cereri depuse						
Total	327	417	272	266	335	1617
CertIFICATE ELIBERATE						
Opere literare	98	64	87	83	34	366
Opere științifice	68	72	64	72	72	348
Opere dramatice	1		2			3
Opere muzicale	11	16	18	12	20	77
Opere de artă plastică	10	226	39	34	172	481
Opere fotografice	1					1
Opere coreografice și pantomimă	1	1				2
Fonograme	20	33	21	22	11	107
Baze de date	1				1	2
Programe pentru calculator	18	16	17	21	13	85
Opere integrante	1	4	2	2	0	9
Emisiune a organizației de difuziune						0
Opere audiovizuale	5	3	2	1		11
Opere de artă decorativă și aplicată	12	11	17	6	10	56
Opere de arhitectură		1	1	1	1	4
Opere monumentale și de sculptură						0
Hartă, plan						0
Opere derivate	1	5	2	2		10
Videograme					3	3
Interpretări	1				1	2
Total	249	452	272	256	338	1567

Sursa: AGEPI. DAC. Statistică [4].

Dreptul autorului include *drepturi patrimoniale și drepturi morale* exclusive dreptul la divulgarea operei, dreptul la paternitate, dreptul la nume, dreptul la integritatea operei, dreptul la retractarea operei, dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei și dreptul la respectarea integrității operei [5].

Specificul *drepturilor morale* reflectă personalitatea autorului; acestea sunt atribuite în exclusivitate persoanelor fizice, prin urmare, autorul nu poate renunța la protecție. Drepturile pot fi exercitate atâta timp cât opera este utilizată, drepturile se protejează nelimitat în timp:

- a) *Dreptul la paternitate* se referă la dreptul de a fi recunoscut în calitate de autor al operei, prin indicarea numelui autorului pe toate exemplarele sau prin referința la numele autorului.
- b) *Dreptul la nume* determină dreptul de a decide sub ce nume va fi adusă opera la cunoștința publică care poate fi numele adevărat, pseudonimul sau anonimul.
- c) *Dreptul la integritatea operei* asigură respectarea integrității operei care nu permite modificări aduse operei, care prejudiciază onoarea și reputația autorului. Cesionarul, terțul nu pot face modificări operei decât cu acordul autorului.
- d) *Dreptul la divulgarea operei* permite autorului dreptul de a decide în ce mod și când va fi adusă opera la cunoștință publică, excepție se referă la operele de serviciu.
- e) *Dreptul la retractarea operei* asigură dreptul de a retrage opera din circuitul comercial, iar motivele care stau la baza deciziei de retractare aparțin exclusiv autorului.

Drepturile patrimoniale permit autorului dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei. Drepturilor patrimoniale sunt exclusive, limitate în timp și se referă la reproducerea operei, distribuirea originalului sau a exemplarelor operei, închirierea exemplarelor operei, împrumutul exemplarelor operei, importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, demonstrarea publică a operei, interpretarea publică a operei, comunicarea publică a operei, retransmiterea simultană și fără modificări a operei,

punerea la dispoziție în regim interactiv a operei, traducerea operei, transformarea sau alte modificări ale operei [6].

Termenele de protecție a dreptului de autor: drepturile morale nelimitat, 70 ani după decesul autorului, drepturile patrimoniale de autor. Excepții: 70 ani de la decesul ultimului coautor – opera comună, 70 ani de la decesul ultimului coautor – opera audiovizuală, 70 ani de la publicare – opera anonimă sau pseudonim, 30 ani de la publicare – publicație critică sau științifică a operei intrate în domeniul public, 25 ani de la creare – opera de artă aplicată, 25 ani de la publicare – opera intrată în domeniul public, nepublicată anterior. După expirarea termenului, opera intră în domeniul public, drepturile morale imprescriptibile vor fi respectate, drepturile patrimoniale se sting și nu se plătește remunerația de autor, opera poate fi utilizată fără acordul titularului de drepturi. În același timp, există excepții și limitări care se aplică numai în cazurile în care nu contravin valorificării operelor și dacă nu se prejudiciază interesele legitime ale autorilor: opera să fie publicată legal, reproducerea este făcută de o persoană fizică exclusiv pentru uz personal care nu urmărește obținerea vreunui avantaj comercial direct sau indirect, iar dreptul la recompense poate fi exercitat exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă. Ca excepții permise fără consimțământul autorului și fără plata remunerației pot fi utilizarea citatelor, utilizarea operelor ca material ilustrativ în scopuri didactice și scopuri informative cu indicarea sursei și a numelui autorului [7].

Organizațiile de gestiune colectivă au statut de persoane juridice create prin liberă asociere și nemijlocit de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe. Titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe transmit drepturile lor organizațiilor de gestiune colectivă pentru a fi gestionate. Organizațiile de gestiune colectivă eliberează utilizatorilor licențe pentru utilizarea creațiilor titularilor de drepturi, negociază cu utilizatorii cuantumul remunerației datorate de către utilizatori pentru utilizarea creațiilor, acumulează remunerația de la utilizatori, repartizează și ulterior achită remunerația către titulari. Avantajele aderării la organizațiile de gestiune colectivă pentru titularii de drepturi și utilizatori sunt foarte importante, deoarece permit concentrarea creatorilor asupra creației sale, prin delegarea atribuțiilor de valorificare a drepturilor persoanelor competente [3] (Figura 1).

Contractul de autor este un acord de voință multilateral, cu scopul de a da naștere, de a modifica sau de a stinge drepturi și obligații civile privind

valorificarea operelor literare, artistice sau științifice. Este un contract de transmitere a drepturilor patrimoniale de autor privind valorificarea sau utilizarea unei opere, în limitele și în condițiile agreeate de părți către beneficiari, în tot sau în parte, în mod exclusiv sau neexclusiv, limitată la anumite drepturi, la un anumit teritoriu și la o perioadă de timp. Este un contract consensual, sinalagmatic, oneros, succesiv, negociabil și reglementat conform legislației în vigoare în formă scrisă sau verbală. Condițiile de valabilitate a contractului de autor sunt obligatorii: *consimțământul, capacitatea, obiectul și cauza*. Transmiterea drepturilor poate fi prin cesiune, licențe exclusive/neexclusive, succesiune legală și/sau testamentară. Sunt importante elementele contractului de autor: părțile și obiectul, precum și modul de valorificare a operei (dreptul concret care se transmite prin acest contract). Trebuie să fie menționate termenul, teritoriul și remunerația. Temeiurile încetării contractului de autor pot fi: *expirarea termenului de valabilitate, acord comun, expirarea termenului de protecție a operei, invocarea dreptului de retractare a operei, rezilierea la inițiativa unei părți, dizolvarea persoanei juridice, decesul autorului/titularului de drepturi* [5].

Fig. 1. Sistemul gestiunii colective și certificatul de înregistrare a obiectelor de proprietate intelectuală ocrotite prin sistemul dreptului de autor

Drepturile conexe reglementează raporturile juridice privind crearea și valorificarea interpretărilor, fonogramelor, videogramelor și emisiunilor organizațiilor de difuziune și prezintă ansamblul drepturilor recunoscute de lege interpreților, producătorilor de fonograme, producătorilor de videograme și organizațiilor de difuziune în ceea ce privește valorificarea și protecția obiectelor drepturilor conexe. Litera latină „P” inclusă în cerc, numele sau denumirea titularului dreptului exclusiv, anul primei publicări este simbolul protecției drepturilor conexe. Ca obiect al drepturilor conexe se consideră interpretările, fonogramele, videogramele, emisiunile, iar ca subiecți interpreții, producătorii de fonograme, producătorii de videograme, organizațiile de difuziune prin eter sau prin cablu. Subiecții drepturilor conexe au drepturi morale (dreptul la paternitate, dreptul la nume, dreptul la integritatea interpretării) și drepturi patrimoniale (imprimarea interpretării sale încă neimprimată, reproducerea imprimării interpretării sale, distribuirea imprimării interpretării sale, închirierea imprimării interpretării sale, comunicarea publică prin eter sau prin cablu a interpretării sale, punerea la dispoziție în regim interactiv a interpretării sale imprimată). Producătorul de fonograme/videograme este un subiect al drepturilor conexe, iar fonograma ca obiect al proprietății intelectuale este o imprimare exclusiv sonoră. Producătorul de fonograme este persoană fizică sau juridică din a cărei inițiativă și pe a cărei responsabilitate, inclusiv financiară, se efectuează prima imprimare a sunetelor interpretării. El are drepturi morale – dreptul la nume (simbolul de protecție a drepturilor conexe) și drepturi patrimoniale: reproducerea fonogramei, distribuirea exemplarelor de fonogramă, închirierea exemplarelor de fonogramă, importul exemplarelor de fonogramă, punerea la dispoziția publicului în regim interactiv a fonogramei și adaptarea sau orice altă transformare a fonogramei. Alt obiect de proprietate intelectuală protejată prin drepturi conexe este *emisiunea organizației de difuziune*, care este o emisiune creată nemijlocit de către organizația în cauză. Organizația de difuziune are drepturi morale, și anume dreptul la nume care se protejează prin simbolul de protecție a drepturilor conexe. Iar drepturile patrimoniale se referă la imprimarea emisiunii, reproducerea unei imprimări a emisiunii, distribuirea imprimării emisiunii, comunicarea publică prin eter sau prin cablu a emisiunii, retransmiterea emisiunii, comunicarea publică a emisiunii în locuri accesibile publicului cu plată și punerea la dispoziția publicului în regim interactiv a imprimării emisiunii. Termenul de protecție a drepturilor conexe sunt 50 ani de la data interpretării, de la data imprimării fonogramei/videogramei, de la data primei difuzări a emisiunii. Termenul începe

a curge de la 1 ianuarie al anului următor celui în care a avut loc acțiunea cu semnificație juridică. După expirarea termenului, obiectele intră în domeniul public, drepturile morale vor fi respectate, drepturile patrimoniale se sting, obiectele pot fi utilizate fără acordul titularului de drepturi și nu se plătește remunerația de autor [7].

Bazele de date ca obiecte de proprietate intelectuală pot genera drepturi în favoarea autorilor, cu condiția că selectarea și sistematizarea conținutului lor constituie creații intelectuale. Utilizatorul bazelor de date va utiliza conținutul în scop de asigurare a securității publice, derularea procedurilor administrative sau judiciare, studiu, cercetare, scop personal. În același timp, utilizatorul nu va folosi în scopuri care prejudiciază nejustificat interesele producătorului de baze de date. Termenul de protecție a drepturilor producătorilor bazelor de date este de 15 ani, începând cu 1 ianuarie al anului următor celui de finalizare a bazei de date. În cazul în care bazele de date sunt puse la dispoziția publicului în orice mod înainte de expirarea perioadei de 15 ani, termenul de protecție a dreptului producătorului bazelor de date expiră după 15 ani, calculați începând cu 1 ianuarie al anului următor celui când baza de date a fost pusă pentru prima dată la dispoziția publicului. Orice modificare substanțială, evaluată calitativ sau cantitativ, a conținutului unei baze de date, inclusiv orice modificare substanțială rezultând din acumularea completărilor, eliminărilor sau a schimbărilor succesive, care denotă o nouă investiție semnificativă, evaluată calitativ sau cantitativ, permite atribuirea unui termen de protecție propriu bazei de date care rezultă din această investiție. Orice valorificare a obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de legislația în vigoare la nivel național și internațional privind obiectele de proprietate intelectuală se consideră nelegitimă dacă are loc cu încălcarea drepturilor menționate.

Asigurarea drepturilor asupra proprietății intelectuale, conform prevederilor legale poate fi asigurată de către titularul dreptului asupra obiectului de proprietate intelectuală prin depunerea cererilor de intervenție/sesizări/plângeri la Serviciul Vamal, Consiliul Concurenței, Inspectoratul General de Poliție, Procuratura Generală sau din oficiu de către organele abilitate cu asemenea drepturi: Serviciul Vamal, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Agenția pentru Protecția Consumatorului, care constituie sistemul național de asigurare a DPI și se realizează prin mijloace civile, administrative, contravenționale și penale [8].

Concluzii

În concluzie, remarcăm că protecția dreptului de proprietate intelectuală conform legislației în vigoare nu reprezintă o obligație, ci o opțiune pentru titularul de drepturi. Răspunderea juridică pentru încălcarea drepturilor privind obiectele de proprietate intelectuală este complexă și reiese din conținutul acestuia: obiect, subiect, drepturile încălcate, prejudiciu cauzat etc. Iar autoritățile care sunt implicate în asigurarea respectării drepturilor asupra obiectelor de proprietate intelectuală trebuie să aibă mecanisme mai performante pentru a acționa prompt la încălcările constatate.

Cu toate că numărul obiectelor protejate a crescut semnificativ în comparație cu anii precedenți, totuși considerăm că nu este suficient, iar aceasta se datorează lipsei din partea titularilor de drepturi de a depune eforturile necesare în vederea asigurării drepturilor lor de proprietate intelectuală.

Legislația națională și internațională permite asigurarea protecției proprietății intelectuale conform contextului sociocultural, respectarea drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale ale creatorilor asupra operelor sale. Prin respectarea drepturilor proprietății intelectuale se promovează creativitatea, motivarea creatorilor pentru îmbunătățirea serviciilor prestate și produselor create, ceea ce va determina dezvoltarea tehnologiei și a inovațiilor, precum și creșterea economică la nivel național și internațional. Prin urmare, este necesară sensibilizarea și conștientizarea cu privire la avantajele protecției și necesitatea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, prin cooperarea interinstituțională atât pe plan național, cât și la nivel internațional.

Referințe bibliografice

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.94, în vigoare din 27.08.1994. Disponibil: http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=111918&lang=ro (accesat 15.06.2022).
2. Licențele Creative Commons – tipuri și caracteristici. In: *Instrumentul Bibliometric Național (IBN)*. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/ro/ccl> (accesat 15.06.2022).
3. Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, www.agepi.gov.md (accesat 15.06.2022).

4. AGEPI. DAC. Statistică [online]. AGEPI. Disponibil: <https://agepi.gov.md/ro/statistica/dac-statistica> (accesat 15.06.2022).
5. ȚÎGĂNAȘ, I. Dreptul de autor și drepturile conexe: Volum în scheme. Chișinău: Tipografia Centrală. 2018, ISBN 978-9975-53-939-5.
6. PLOTNIC, O., CRUDU, R., MOGOL, N., CIMIL, D. Dreptul proprietății intelectuale. Chișinău: CEP USM, 2021. ISBN 978-9975-159-00-5.
7. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139, adoptată la 02.07.2010, în vigoare din 01.01.2011. Disponibil: http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=95282&lang=ro (accesat 15.06.2022).
8. Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală. Disponibil: <https://observatorpi.md/> (accesat 15.06.2022).